

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmáteční stížnosti obžalované do rozsudku zemského soudu trestního v Brně ze dne 23. května 1923, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem podílnictví na krádeži dle §§ 185 a 186 a) b) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost obžalované, dovolávající se zmatku dle §u 281 čís. 5 tr. ř., jest odůvodněna. Rozsudek odsuzuje stěžovatelku pro zločin dle §§ 185, 186 a) b) tr. zák., shledav ji vinnou, že odcizené věci, a to různé šperky v ceně, 200 Kč převyšující, na sebe převedla, ač jí z příběhu a hodnoty věcí povědomo bylo, že krádež stala se způsobem, který jí činí zločinem. Soud nalézací pro okolnost, že stěžovatelce z příběhu a hodnoty věcí povědomo bylo, že krádež stala se způsobem, který jí činí zločinem, vůbec neuvádí důvodů, a jest rozsudek již proto v příčině zločinné kvalifikace dle §u 185 a) tr. zák. dle §u 281 čís. 5 tr. ř. zmátečným. Než zmatkem dle §u 281 čís. 5 tr. ř. trpí rozsudek, jak stížnost právem vytýká, v příčině odsouzení stěžovatelky pro zločin podílnictví na krádeži vůbec, poněvadž důvody pro vědomí stěžovatelky, že šperky jí na sebe převedené pocházely z krádeže, jsou po stránce rozhodující alespoň nejasné. Zákon předpokládá pro skutkovou podstatu dle §u 185 tr. zák. po stránce subjektivní, by pachatel v době činu bylo bezpečně povědomo, že věci zatajované, na se převedené, nebo sobě přivlastněné, a sice tyto samy, jsou ukradeny nebo zpronevěřeny, jelikož dle doslovu zákona, jenž nepřipouští dle čl. IV. uvoz. pat. rozšíření pořadem výkladu, i objektivní skutková podstata dána jest jen tehda, když podstatou odcizených nebo zpronevěřených věcí samých bylo způsobem uvedeným nakládáno. Proto vyloučení sluší zásadně dispoice jak ohledně peněz, za odcizenou věc stržených, tak i ohledně věcí, z odcizených peněz nebo z výtěžku za odcizené věci nakoupených. V tomto případě však rozsudek vyvrací hájení se stěžovatelky, že jí původ věcí, od Viléma N-a na se převedených, z krádeže nebyl znám, mezi jiným i poukazem na to, že věděla, že N., jsa delší čas bez zaměstnání, dárky v takovém množství, pokud se týče peníze na ně, nemohl poctivým způsobem nabýti. Odůvodnění toto činí nejasným, zda soud nalézací byl přesvědčen o tom, že stěžovatelka původ na se převedených šperků samých z krádeží N-em páchaných bezpečně znala, — ve kterémžto případě by ovšem šlo o podílnictví na krádeži, či zda nebyla snad jen mínění, že N. předměty ty z peněz stržených za věci ukradené nakoupil, kde by ovšem přišlo v úvahu jen odsouzení pro trestný čin, mírnějším trestem ohrožený. Nejasnost tato jest tím závažnější, an rozsudek, jak již uvedeno, svého tvrzení, že stěžovatelce byl příběh krádeží samých znám, vůbec neodůvodňuje.

Čís. 1254.

Za ztracené (§ 201 písm. c) tr. zák.) nelze pokládati věci toliko zapomenuté, vypadlé aneb založené.

(Rozh. ze dne 18. srpna 1923, Kr I 228/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. ledna 1923, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným pouze přestupkem podvodu dle §u 461, 197, 201 písm. c) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost uplatňuje důvod zmatečnosti čís. 10 §u 281 tr. ř. Dlužno jí přiznati oprávnění, neboť první soud vyložil zákon nesprávně, shledav ve zjištěném jednání obžalovaného přestupek podvodu zatajením nálezu dle §§ 461, 197, 201 c) tr. zák., kdežto ve skutečnosti jde o krádež a sice zločin krádeže dle §§ 171, 173, 176 II. c) tr. zák. Předmětem trestného činu dle §u 201 c) tr. zák. jsou věci ztracené, pokud se týče nalezené nebo někomu omylem došlé, tedy ve všech případech věci, jichž držení předcházející držitel pozbyl. Za ztracené věci však nelze pokládati věci toliko zapomenuté, vypadlé a založené, poněvadž v těchto případech jejich držení nebylo pozbyto. V tomto případě zjistil první soud, že obžalovaný, svým povoláním poštovní zřízenec, zaměstnaný rozřídováním došlých dopisů mezi listonoše, našel v úřední místnosti poštovního úřadu, kde byl zaměstnán, v zásuvce velkého stolu, na němž se právě došla pošta rozřídí a do kteréžto zásuvky se odkládají provázky, obaly a svazovky jako bezcenné věci, šek americké »Express-Company«, adresovaný na Živnostenskou banku v Praze a znějící na 1.000 Kč. Z tohoto zjištění je patrné, že šek nebyl pro poštovní úřad ztracen, nýbrž toliko založen (ať již se dostal do zásuvky jakýmkoliv způsobem), že tedy poštovní úřad nepozbyl možnosti, jím disponovati, naopak měl faktickou moc nad ním, dokud se šek nalézal v místnosti a schránce, jemu přístupné. Teprve tím, že obžalovaný vzal šek ze stolu a bezprávně si jej ponechal a odnesl, byla věc z držení poštovní správy bez jejího přivolení odňata. Nelze proto mluvit o věci ztracené a obžalovaným nalezené, nýbrž jde o krádež, spáchanou na zaměstnavateli osobou, která je ve služebním poměru na poště. Poněvadž soud zjišťuje, že šek byl v době »nálezu«, správně v době odnětí z držby poštovního úřadu, platný a že také ještě v době vynesení rozsudku nepropadl a měl majetkovou hodnotu 1.000 Kč, která jest zde způsobilým předmětem krádeže, šlo o věc cennou, majetkové hodnoty přes 200 Kč. Tím jsou dány objektivní náležitosti skutkové podstaty zločinu dle §§ 171, 173, 176 II c) tr. zák. Po stránce subjektivní vyloučil první soud, že obžalovaný v době činu věděl, že šek má hodnotu přes 200 Kč, nezjistil však, že mu bylo známo, že jde o hodnotu přes 50 Kč, ani, že by byl šek neodcizil, kdyby byl věděl, že má větší hodnotu než 50 Kč. Nelze proto vzhledem k neúplným zjištěním rozhodnutí ve věci samé, t. j. vysloviti, zda krádež obžalovaného jest také ve směru subjektivním kvalifikována jako zločin i dle §u 173 i 176 II c) tr. zák. Bylo proto rozhodnuto, jak shora uvedeno.